

SUPERCAST Rosas danst Rosas / MULTICAST / Hoketus

ROSAS / THÉÂTRE DE
CHAILLOT

Een aanlokkelijke,
toegankelijke
nalatenschap

Oonagh Duckworth

Gezien op 19 september 2026
Théâtre de Chaillot, Parijs

Geïnspireerd door het festival dat de nieuwe Rosas-studio's eerder dit jaar inwijdde, bracht het tweedaagse evenement 'Chaillot Expérience Iconiques' in Parijs films, een tentoonstelling, interactieve workshops, vijf generaties Rosas-dansers, 50 kinderen en tieners, een dj-set uit de jaren '80 en nog veel meer samen. Parijzenaars stroomden massaal de monumentale trap van het art-déco-danspodium van het Théâtre de Chaillot af om de cultchoreografie 'Rosas danst Rosas' te aanschouwen, die *à toutes les sauces* in een nieuw jasje was gestoken.

28 SEPTEMBER 2026

De canonisering van 'Rosas danst Rosas' begon nadat Beyoncé – verbijsterend duidelijk – hele delen van Thierry De Meys film van het originele kwartet uit 1983 had overgenomen. Rosas reageerde hierop door de choreografie *open source* te maken en een website te bouwen waarop iedereen zijn eigen variatie kon plaatsen. Tot op heden zijn er 700 versies, waarvan sommige *in loop* werden vertoond in Chaillot. Sindsdien staat de vraag hoe het repertoire van Rosas levend kan worden gehouden – en hoe de fakkel kan worden doorgegeven aan nieuwe generaties dansers en publiek – hoog op de prioriteitenlijst van het gezelschap.

'SUPERCAST Rosas danst Rosas' bracht 50 jongeren met verschillende achtergronden, tussen 5 en 21 jaar oud, samen onder het toezicht van repetitieleider Clinton Stringer. Het stuk volgt zowel de horizontale, zittende als de verticale structuur van het origineel, maar is zo bedacht dat het publiek kan dwalen door de locatie waar het zich afspeelt. In felblauwe kledij liggen de jonge dansers verspreid over de trappen alvorens ons binnen te wenken in de immense *Foyer de la Danse*, met zicht op de Eiffeltoren, omringd door rode, pluche banken.

De jongeren vervangen de oorspronkelijke bewegingen door hun interpretaties van strijdlust, samenzweerderigheid of landerige verveling.

Hier voeren ze de beroemde sequentie op de stoelen uit. Ze vervangen de oorspronkelijke bewegingen daarbij door hun eigen interpretaties van strijdlust, samenzweerderigheid of landerige verveling. Voor het slotgedeelte slaan de 50 jongeren de handen ineen om als een zwerm in spiralen door de ruimte te bewegen. Dat mondt uit in een algemene chaos op de muziek van Jean-Marie Aerts. Het verstrijken van de tijd blijft ondoorgrondelijk – tegelijkertijd vertrouwd, verbijsterend en betoverend. Als je die in de film ‘Rosas danst Rosas-MULTICAST’ belichaamd ziet door vijf generaties uitvoerders is het voor sommigen onder ons, *d’un certain âge*, alsof je je leven aan je voorbij ziet flitsen.

In Parijs brengt Michèle Anne De Mey, die bij de Brusselse editie afwezig was, de meer hectische passages terug tot rustmomenten in stilte, geheel in overeenstemming met de opbouw en de geest van de choreografie. Het emblematische gebaar om één schouder te ontbloten – dat dansers nu eens vertolken als bewuste koketterie, dan weer als een uitdagende geste – was De Mey’s eigen bijdrage aan de oorspronkelijke choreografie. Terwijl ze vooraan stilstaat tussen andere dansers weet ze het hele spectrum aan stemmingen in één enkele blik te vangen.

Het oog van de spiraal

Aan het einde van deze duizelingwekkend energieke dag, blijkt ‘Hoketus’, te zien in de ondergrondse Salle Firmin Gémier, strategisch geplaatst als de spil in het oog van de spiraal. De gelijknamige muziek van Louis Andriessen vormde oorspronkelijk de inspiratiebron voor de partituur van Thierry De Mey en Peter Vermeersch voor ‘Rosas danst Rosas’. De Parijse ‘Hoketus’ is een collectieve creatie van José Paulo dos Santos, Lav Crnčević, Johanne Saunier, Boštjan Antončič en De Keersmaecker zelf. Ze werd gecreëerd voor het openingsfeest in Brussel, maar is hier te zien in een uitgekleden versie, uitgevoerd op vooraf opgenomen muziek. Twee menselijke metronomen, Saunier en Antončič, bepalen aan weerszijden van het podium het ritme.

Zonder live-muzikanten die de ruimte flankeren, gaat de aandacht geheel naar het fenomenale danswerk van dos Santos en Crnčević. Van schijnbaar dreigen met staccato stampvoeten, duwen met de schouders, uitdagende kin-stoten en bijna-botsingen met het hoofd, glijden ze over in Gene Kelly-achtige zwierige bewegingen, gracieuze *jazz-slides*, om vervolgens terug te keren naar sprongetjes als van bokkers. Hun bewegingen zijn verweven met de muziek die akkoorden in contrapunt crescendo heen en weer laat zoeven.

Na een dag lang kijken naar de variaties op ‘Rosas danst Rosas’ en zelfs deel te nemen aan de voor iedereen toegankelijke workshop van Solal Mariotte, gingen de patronen en ritmes in alles wat ik zag op magische wijze verband te houden en betekenis krijgen voor mij. ‘Hoketus’ kan je zien als de mannelijke incarnatie van ‘Rosas danst Rosas’. Het roept een vergelijkbare fysieke reactie op bij het publiek, maar naarmate de uitputting de dansers overmamt springen ze steeds hoger en lichter, en blijft hun speelse, onstuimige energie precies binnen een cirkel en binnen een krappe 35 minuten.

De volwassene in mij herinnerde zich met nostalgie hoe levendig en vol potentieel de jaren '80 waren voor de cultuur, en met name voor de dans.

Ondanks het lichte gevoel van overweldiging – vergelijkbaar met dat van een kind dat een pretpark binnenstapt; er is zelfs een fotocabine waar je een foto kunt maken van jezelf en je vrienden terwijl die op versleten houten stoelen zitten – herinnerde de volwassene in mij zich met nostalgie hoe levendig en vol potentieel de jaren '80 waren voor de cultuur, en met name voor de dans. De hedendaagse dans bevond zich toen in een rebelse en intens creatieve fase. Het waren als het ware haar tienerjaren. Het spreekt dan ook vanzelf dat die dans nu zijn nalatenschap voorbereidt.

‘Chaillot Expérience Iconiques’ moet een fortuin hebben gekost, maar met gratis toegang voor iedereen (behalve voor MULTICAST) voelde het ook als een opgestoken middelvinger naar de dreigende bezuinigingen op cultuursubsidies in Frankrijk, maar is het ook een te koesteren reminder aan de waarde van cultuur. Het toont hoe aantrekkelijk en toegankelijk die kan zijn mits de nodige middelen.

MULTICAST Rosas danst Rosas is op 29 en 30 september te zien in Concertgebouw Brugge. <https://www.dansinbrugge.be/agenda/multicast-rosas-danst-rosas>